ENERGIEMANAGEMENTRAPPORT (CO_2-PRESTATIELADDER) OVER HET JAAR 2025

versiedatum: 4 mei 2026

1. INLEIDING

BügelHajema Adviseurs B.V. stelt minimaal halfjaarlijks een voortgangsrapport op waarin de ontwikkeling van de CO_2-footprint, het energiegebruik en de voortgang van de reductiedoelstellingen worden geëvalueerd. Dit rapport betreft het kalenderjaar 2025.

De emissie-inventaris voor scope 1, scope 2 en zakelijk verkeer in scope 3 is opgesteld met de Milieubarometer van Stichting Stimular. Voor de vergelijking wordt 2019 gehanteerd als referentiejaar en wordt de ontwikkeling primair beoordeeld per FTE, conform de eerdere voortgangsrapportages.

Een nieuwe formele energiebeoordeling over 2025 en een afzonderlijke actualisatie van de scope 3-gegevens over 2025 zijn op het moment van opstellen nog niet beschikbaar. In dit rapport wordt daarom voor de energiebeoordeling verwezen naar de laatste beoordeling over 2019-2024 en wordt de voortgang van de scope 3-ketenanalyse alleen kwalitatief beschreven.

Bij de totstandkoming van dit rapport zijn betrokken:

- Peter Bügel (directeur BügelHajema Adviseurs)
- Edwin Niemeijer (Controller-Directiesecretaris en CO_2-functionaris BügelHajema Adviseurs)
- Elsbeth Luning (projectleider / landschapsarchitect en lid werkplaats duurzaamheid BügelHajema Adviseurs)
- Tony van der Geld (adviseur Trigade)

2. OVER DE ORGANISATIE

BügelHajema Adviseurs B.V. is een commercieel adviesbureau voor de leefomgeving.
Zo stellen wij ons voor:

"Wij helpen u om Nederland een beetje mooier te maken. Of duurzamer, leefbaarder, toekomstbestendiger, robuuster. Adviseurs, dat zijn wij bij BügelHajema. Een bureau waar we samen als medewerkers, via het algemeen bestuur van de Stichting, aan het roer staan.

Wij werken met onze opdrachtgevers aan de toekomstbestendigheid van Nederland. Onze specialiteit is de brede blik. De kracht van ontwerp en verbeelding. Richtinggevend onderzoek. Het gesprek voor draagvlak en draagkracht. Juridische betrouwbaarheid. Wij helpen onze opdrachtgevers naar de eindstreep".

3. ORGANISATORISCHE GRENZEN

Op basis van de KvK zijn de betrokken ondernemingen ingeschreven als:

- Stichting R.O.M. Beheer (KvK-nummer 41017843)
  (activiteiten: SBI-code: 6420 - financiële holding).
- R.O.M. Beheer B.V. (KvK-nummer 04045614)
  (activiteiten: SBI-code: 6420 - financiële holding, zonder werkzame personen).
- R.O.M. Pand B.V. (KvK-nummer 04022110)
  (activiteiten: SBI-code: 6420 - financiële holding, zonder werkzame personen).
- BügelHajema Adviseurs B.V. (KvK-nummer 04030709)
  (SBI-code: 7112 - ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies).

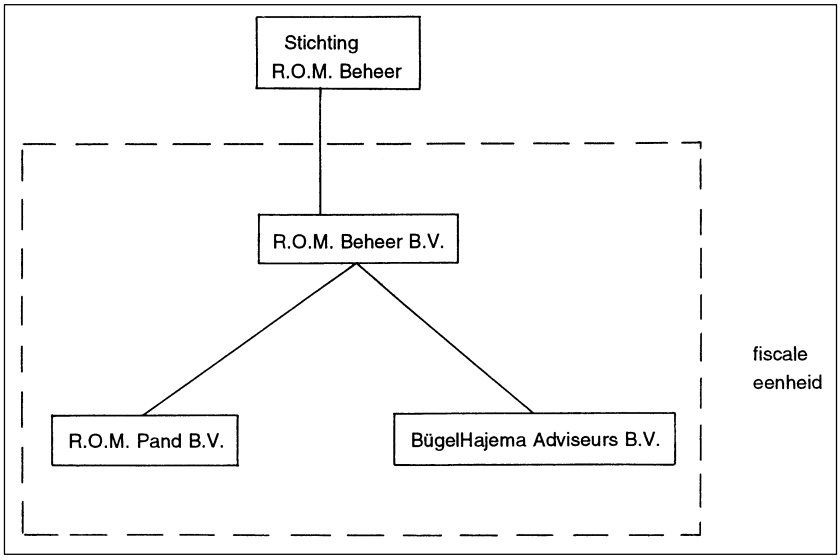

Organisatieschema van de interne organisatie:

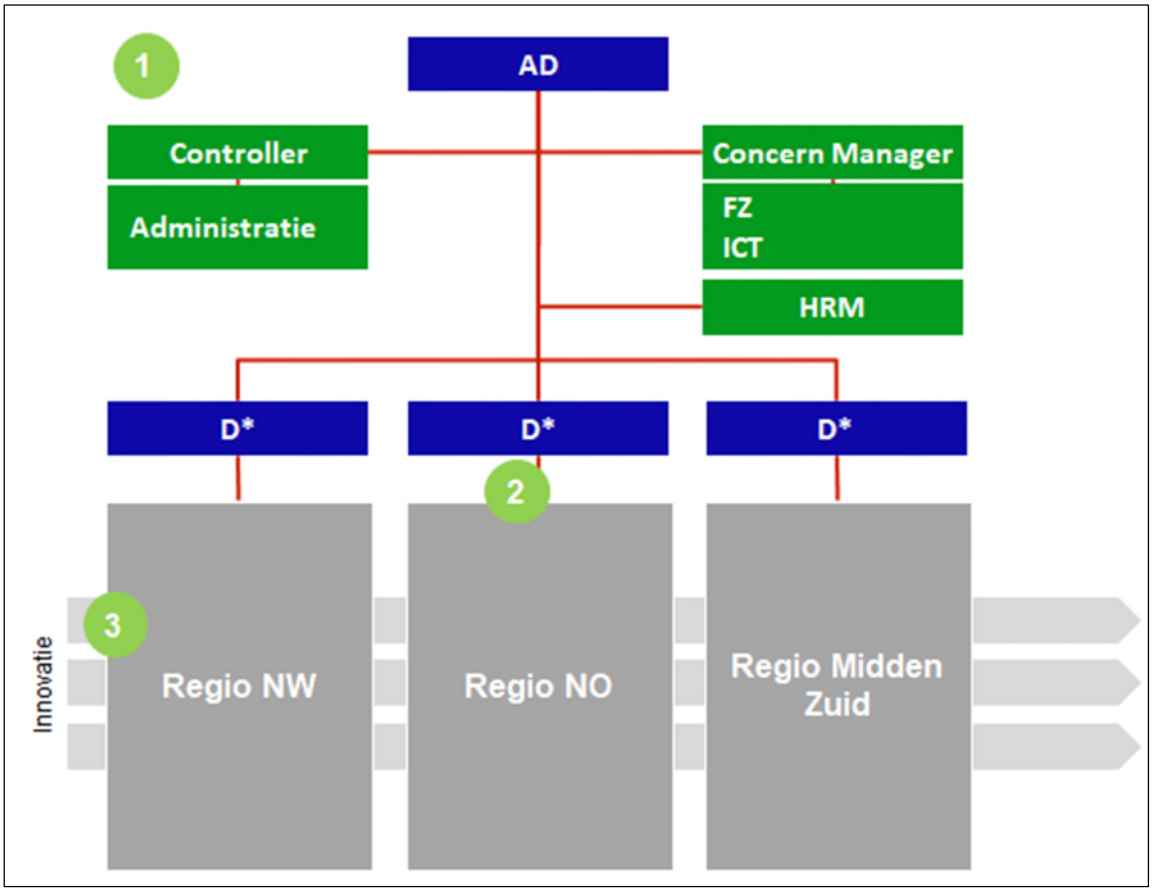

De organisatiegrenzen zijn als volgt vastgesteld (volgens de top down methode):

- Stichting R.O.M. Beheer, R.O.M. Beheer B.V. en R.O.M. Pand B.V.
  In deze holdings vindt geen CO_2-uitstoot plaats.

- BügelHajema Adviseurs B.V.
  - Kantoorpand aan de Vaart N.Z. 50, 9401 GN Assen;
  - Kantoorpand aan de Balthasar Bekkerwei 76, 8914 BE Leeuwarden;
  - Kantoorpand aan de Utrechtseweg 7, 3811 NA Amersfoort;
  - Energieverbruik bovengenoemde drie kantoorpanden;
  - Brandstofverbruik wagenpark (personenauto's);
  - Projectgebonden brandstofverbruik (personenauto's).

4. CO_2-FOOTPRINTS 2019 EN 2025

In de onderstaande tabellen staan overzichten (naar scope en naar scope / per FTE) van de energiestromen van BügelHajema Adviseurs B.V. en de bijbehorende CO_2-uitstoot.

CO_2-Footprint 2019 (naar scope):

	Thema		CO_2-parameter	CO_2-equivalent
CO_2 Scope 1				
Aardgas voor verwarming	Brandstof & warmte	40.838 m3	1,89 kg CO_2 / m3	77,1 ton CO_2
Waarvan groengas (mest/co-vergisting)	Brandstof & warmte	409 m3	-0,629 kg CO_2 / m3	-0,257 ton CO_2
Personenwagen (in liters) diesel	Zakelijk verkeer	0 liter	kg CO_2 / liter	0 ton CO_2
			Subtotaal	*76,9 ton CO_2*
CO_2 Scope 2 en Business travel				
Zelf opgewekte zonnestroom (PV)	Elektriciteit	12.652 kWh	0 kg CO_2 / kWh	0 ton CO_2
Teruggeleverde stroom (uit PV of Wind)	Elektriciteit	139 teruggeleverde kWh	0 kg CO_2 / teruggeleverde kWh	0 ton CO_2
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit	112.273 kWh	0,649 kg CO_2 / kWh	72,9 ton CO_2
Waarvan groene stroom uit biomassa	Elektriciteit	33.682 kWh	-0,574 kg CO_2 / kWh	-19,3 ton CO_2
Waarvan groene stroom uit windkracht	Elektriciteit	71.855 kWh	-0,649 kg CO_2 / kWh	-46,6 ton CO_2
Waarvan groene stroom uit waterkracht	Elektriciteit	0 kWh	kg CO_2 / kWh	0 ton CO_2
Waarvan groene stroom uit zonne-energie	Elektriciteit	6.736 kWh	-0,649 kg CO_2 / kWh	-4,37 ton CO_2
Gedeclareerde km privé auto's	Zakelijk verkeer	314.047 km	0,220 kg CO_2 / km	69,0 ton CO_2
Deelwagen in km	Zakelijk verkeer	5.181 km	0,220 kg CO_2 / km	1,14 ton CO_2
Elektrische deelwagen in km	Zakelijk verkeer	9.963 km	0,0792 kg CO_2 / km	0,789 ton CO_2
Openbaar vervoer mix	Zakelijk verkeer	32.408 personenkm	0,036 kg CO_2 / personenkm	1,17 ton CO_2
			Subtotaal	*74,6 ton CO_2*
CO_2 Scope 3 verborgen			**CO_2-uitstoot**	**151 ton CO_2**

CO_2-Footprint 2019 (naar scope, per FTE):

	Thema		CO_2-parameter	CO_2-equivalent
CO_2 Scope 1				
Aardgas voor verwarming	Brandstof & warmte	735 m3 / fte	105 kg CO_2 / m3	1,39 ton CO_2 / fte
Waarvan groengas (mest/co-vergisting)	Brandstof & warmte	7,36 m3 / fte	-34,9 kg CO_2 / m3	-0,00463 ton CO_2 / fte
Personenwagen (in liters) diesel	Zakelijk verkeer	0 liter / fte	kg CO_2 / liter	0 ton CO_2 / fte
			Subtotaal	*1,38 ton CO_2 / fte*
CO_2 Scope 2 en Business travel				
Zelf opgewekte zonnestroom (PV)	Elektriciteit	228 kWh / fte	0 kg CO_2 / kWh	0 ton CO_2 / fte
Teruggeleverde stroom (uit PV of Wind)	Elektriciteit	2,50 teruggeleverde kWh / fte	0 kg CO_2 / teruggeleverde kWh	0 ton CO_2 / fte
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit	2.021 kWh / fte	36,1 kg CO_2 / kWh	1,31 ton CO_2 / fte
Waarvan groene stroom uit biomassa	Elektriciteit	606 kWh / fte	-31,9 kg CO_2 / kWh	-0,348 ton CO_2 / fte
Waarvan groene stroom uit windkracht	Elektriciteit	1.294 kWh / fte	-36,1 kg CO_2 / kWh	-0,839 ton CO_2 / fte
Waarvan groene stroom uit waterkracht	Elektriciteit	0 kWh / fte	kg CO_2 / kWh	0 ton CO_2 / fte
Waarvan groene stroom uit zonne-energie	Elektriciteit	121 kWh / fte	-36,1 kg CO_2 / kWh	-0,0787 ton CO_2 / fte
Gedeclareerde km privé auto's	Zakelijk verkeer	5.653 km / fte	12,2 kg CO_2 / km	1,24 ton CO_2 / fte
Deelwagen in km	Zakelijk verkeer	93,3 km / fte	12,2 kg CO_2 / km	0,0205 ton CO_2 / fte
Elektrische deelwagen in km	Zakelijk verkeer	179 km / fte	4,40 kg CO_2 / km	0,0142 ton CO_2 / fte
Openbaar vervoer mix	Zakelijk verkeer	583 personenkm / fte	2,00 kg CO_2 / personenkm	0,0210 ton CO_2 / fte
			Subtotaal	*1,34 ton CO_2 / fte*
CO_2 Scope 3 verborgen			**CO_2-uitstoot**	**2,73 ton CO_2 / fte**

CO_2-Footprint 2025 (naar scope):

			CO_2-emissiefactor	CO_2-equivalent
Scope 1				
Brandstof & warmte	Aardgas	25.141 m^3	2,13 kg CO_2 / m^3	53,7 ton CO_2
			Subtotaal	*53,7 ton CO_2*
Scope 2 market-based				
Elektriciteit	Zelf opgewekte zonnestroom (PV)	27.881 kWh	0 kg CO_2 / kWh	0 ton CO_2
Elektriciteit	Teruggeleverde stroom (uit PV of Wind)	5.294 teruggeleverde kWh	0 kg CO_2 / teruggeleverde kWh	0 ton CO_2
Elektriciteit	Ingekochte elektriciteit	76.181 kWh	0,497 kg CO_2 / kWh	37,9 ton CO_2
Elektriciteit	Waarvan groene stroom uit zonne-energie	76.181 kWh	-0,497 kg CO_2 / kWh	-37,9 ton CO_2
			Subtotaal	*0 ton CO_2*
Zakelijk verkeer in scope 3				
Zakelijk verkeer	Gedeclareerde km - benzine	78.089 km	0,195 kg CO_2 / km	15,2 ton CO_2
Zakelijk verkeer	Gedeclareerde km - diesel	9.492 km	0,18 kg CO_2 / km	1,71 ton CO_2
Zakelijk verkeer	Gedeclareerde km - hybride auto's	20.040 km	0,183 kg CO_2 / km	3,67 ton CO_2
Zakelijk verkeer	Gedeclareerde km - elektrisch	30.426 km	0,062 kg CO_2 / km	1,89 ton CO_2
Zakelijk verkeer	Openbaar vervoer mix	19.087 personenkm	0,014 kg CO_2 / personenkm	0,267 ton CO_2
Zakelijk verkeer	Deelwagen in km	704 km	0,191 kg CO_2 / km	0,134 ton CO_2
Zakelijk verkeer	Elektrische deelwagen in km	9.688 km	0,0447 kg CO_2 / km	0,433 ton CO_2
			Subtotaal	*23,3 ton CO_2*
Overige scope 3 verborgen			**CO_2-uitstoot**	**77,0 ton CO_2**

CO_2-Footprint 2025 (naar scope, per FTE):

			CO_2-emissiefactor	CO_2-equivalent
Scope 1				
Brandstof & warmte	Aardgas	420 m^3 / fte	2,13 kg CO_2 / m^3	897 kg CO_2 / fte
			Subtotaal	*897 kg CO_2 / fte*
Scope 2 market-based				
Elektriciteit	Zelf opgewekte zonnestroom (PV)	466 kWh / fte	0 kg CO_2 / kWh	0 kg CO_2 / fte
Elektriciteit	Teruggeleverde stroom (uit PV of Wind)	88,5 teruggeleverde kWh / fte	0 kg CO_2 / teruggeleverde kWh	0 kg CO_2 / fte
Elektriciteit	Ingekochte elektriciteit	1.273 kWh / fte	0,497 kg CO_2 / kWh	633 kg CO_2 / fte
Elektriciteit	Waarvan groene stroom uit zonne-energie	1.273 kWh / fte	-0,497 kg CO_2 / kWh	-633 kg CO_2 / fte
			Subtotaal	*0 kg CO_2 / fte*
Zakelijk verkeer in scope 3				
Zakelijk verkeer	Gedeclareerde km - benzine	1.305 km / fte	0,195 kg CO_2 / km	255 kg CO_2 / fte
Zakelijk verkeer	Gedeclareerde km - diesel	159 km / fte	0,180 kg CO_2 / km	28,6 kg CO_2 / fte
Zakelijk verkeer	Gedeclareerde km - hybride auto's	335 km / fte	0,183 kg CO_2 / km	61,3 kg CO_2 / fte
Zakelijk verkeer	Gedeclareerde km - elektrisch	509 km / fte	0,0620 kg CO_2 / km	31,5 kg CO_2 / fte
Zakelijk verkeer	Openbaar vervoer mix	319 personenkm / fte	0,0140 kg CO_2 / personenkm	4,47 kg CO_2 / fte
Zakelijk verkeer	Deelwagen in km	11,8 km / fte	0,191 kg CO_2 / km	2,25 kg CO_2 / fte
Zakelijk verkeer	Elektrische deelwagen in km	162 km / fte	0,0447 kg CO_2 / km	7,23 kg CO_2 / fte
			Subtotaal	*390 kg CO_2 / fte*
Overige scope 3 verborgen			**CO_2-uitstoot**	**1.287 kg CO_2 / fte**

Bedrijfsgrootte

Met 77 ton CO_2-uitstoot in scope 1 + scope 2 + business travel valt BügelHajema Adviseurs B.V. binnen de categorie “klein bedrijf” volgens de in versie 3.1 gehanteerde indeling.

5. ANALYSE CO_2-FOOTPRINTS

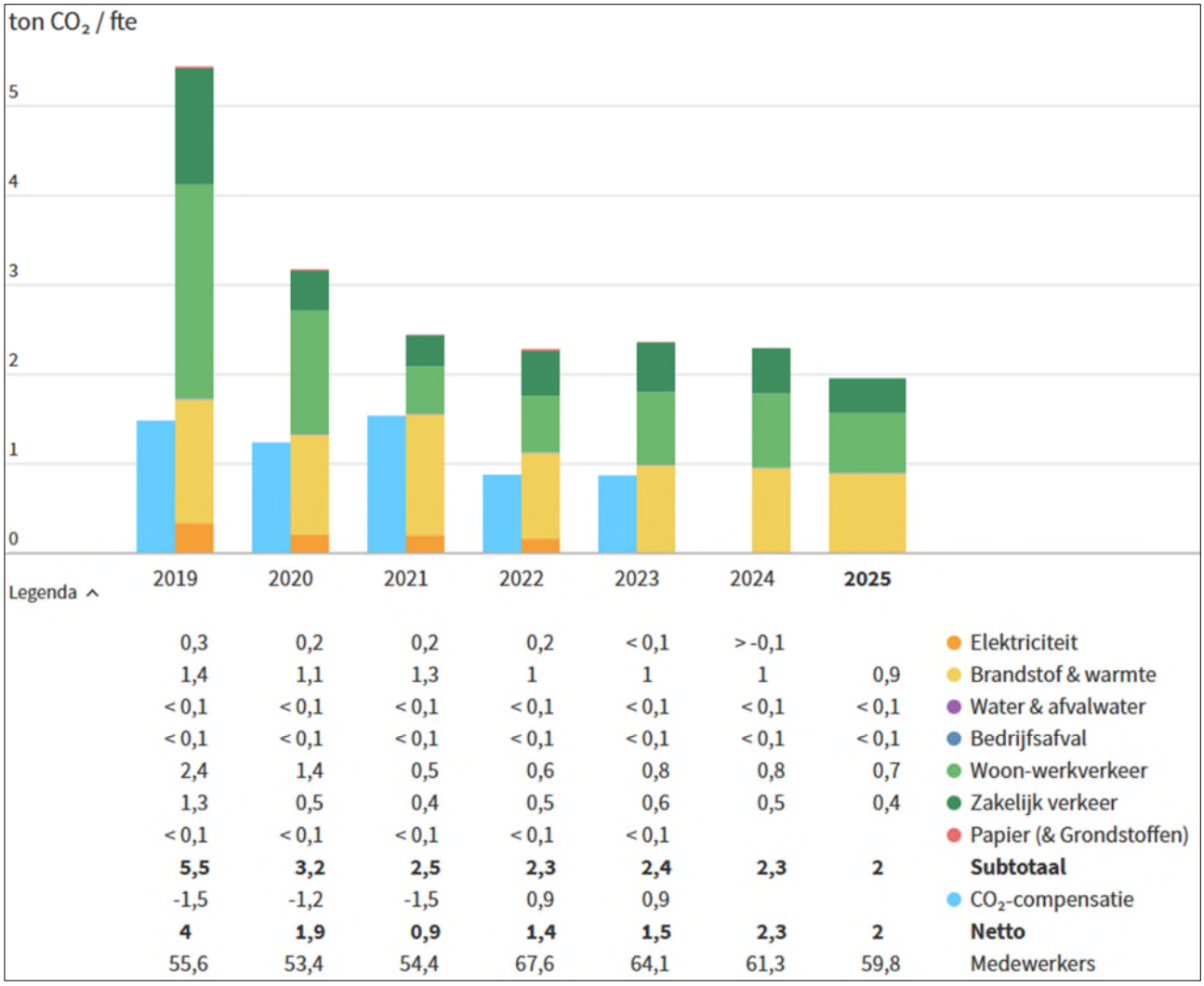

Legenda	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Elektriciteit	0,3	0,2	0,2	0,2	< 0,1	> -0,1	
Brandstof & warmte	1,4	1,1	1,3	1	1	1	0,9
Water & afvalwater	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1
Bedrijfsafval	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1
Woon-werkverkeer	2,4	1,4	0,5	0,6	0,8	0,8	0,7
Zakelijk verkeer	1,3	0,5	0,4	0,5	0,6	0,5	0,4
Papier (& Grondstoffen)	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1		
Subtotaal	**5,5**	**3,2**	**2,5**	**2,3**	**2,4**	**2,3**	**2**
CO_2-compensatie	-1,5	-1,2	-1,5	0,9	0,9		
Netto	**4**	**1,9**	**0,9**	**1,4**	**1,5**	**2,3**	**2**
Medewerkers	55,6	53,4	54,4	67,6	64,1	61,3	59,8

Meerjarengrafiek CO_2-uitstoot - Totaal per medewerker (Ton CO_2 / fte)

Scope 1: Directe CO_2-emissie

De CO_2-uitstoot per medewerker daalde van 1,38 ton CO_2/fte in 2019 naar 0,897 ton CO_2/fte in 2025. Dit is een reductie van 35%. De scope 1-emissie wordt volledig veroorzaakt door aardgasverbruik. Het aardgasverbruik per FTE daalde van 735 m³/fte naar 420 m³/fte (-43%).

Scope 2: elektriciteit

De ingekochte elektriciteit bedroeg in 2025 76.181 kWh. Deze elektriciteit is volledig als Nederlandse groene zonnestroom verwerkt, waardoor de market-based CO_2-emissie voor elektriciteit in 2025 0 ton bedraagt.
Daarnaast is 27.881 kWh zonnestroom zelf opgewekt en 5.294 kWh teruggeleverd.

Zakelijk verkeer in scope 3 (business travel)

De CO_2-uitstoot per medewerker door zakelijk verkeer daalde van circa 1,30 ton CO_2/fte in 2019 naar 0,390 ton CO_2/fte in 2025: een reductie van circa 70%. In 2025 bestaat het zakelijk verkeer uit benzine-, diesel-, hybride en elektrische privékilometers, openbaar vervoer en (elektrische) deelwagens. Het aandeel elektrische autokilometers in het zakelijke autoverkeer bedraagt 21,7%.

6. BETROUWBAARHEID MEETGEGEVENS

Scope 1:

De meetgegevens van het aardgasverbruik zijn verzameld van jaaroverzichten / facturen (per vestiging), die op basis van meterstanden van de gasmeters zijn samengesteld.

Scope 2:

De meetgegevens van het elektriciteitsverbruik zijn verzameld van jaaroverzichten / facturen (per vestiging), die op basis van meterstanden van de elektriciteitsmeters zijn samengesteld. De meetgegevens van het zakelijk verkeer zijn samengesteld aan de hand van overzichten n.a.v. reiskosten declaraties (per vestiging).

Conclusie / oordeel:

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO_2-Footprints zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen / gegevens, met uitzondering van het volgend aspect:

Mogelijke fouten bij het overnemen van de gegevens in de overzichten en/of milieubarometer; hiertoe wordt er een steekproef uitgevoerd tijdens de interne audit.

7. REFERENTIEJAAR

Voor BügelHajema Adviseurs B.V. zijn de eerste metingen in het kader van de norm ISO 14064 over het kalenderjaar 2019. Deze rapportage over het jaar 2019 geldt als referentiejaar op basis waarvan de toe- of afname van de CO_2-emissie wordt vastgesteld (per FTE).

8. EISEN VAN NEN-EN-ISO 50001:

4.4.3. Uitvoeren van een energiebeoordeling:	Energiemanagementsysteem:
a) Het energieverbruik en de gebruikte energiefactoren moeten gebaseerd zijn op metingen of andere data	Emissie inventaris 2019 t/m 2025 (milieubarometer), energiemanagementrapport 2025: H 3 en H 4
b) Significant energieverbruik, in het bijzonder significante veranderingen, moeten in beeld worden gebracht	Emissie inventaris 2019 t/m 2025 (milieubarometer), energiemanagementrapport 2025: H 5
c) Een inschatting van het verwachte energieverbruik van de komende periode	Energiemanagementrapport 2025: CO2-reductieplan H 10
d) Het identificeren van alle personen die werken voor de organisatie wiens acties kunnen leiden tot significante veranderingen in het energieverbruik	Er zijn geen personen te benoemen die een dermate invloed op de CO_2-Footprint hebben, dat diens acties alleen al zou zorgen voor significante veranderingen in het energieverbruik
e) Identificatie van mogelijkheden om energie te besparen en het bepalen van de prioriteiten	Energiemanagementrapport 2025: CO2-reductieplan H 10

9. CO_2-REDUCTIEBELEID

Het emissiereductiebeleid is gericht op het beheersen en beperken van de emissies van onze bedrijfsactiviteiten. De doelstelling daarbij is om de CO_2-uitstoot in 2026 met 12% in scope 1 en 12% in scope 2 te reduceren ten opzichte van het referentiejaar 2019.
In een herhalend proces van inventarisatie en evaluatie van de bij BügelHajema Adviseurs B.V. voorkomende energiestromen.

In het energiemanagementplan worden doelstellingen genoemd die het emissiereductiebeleid verder uitwerken. Door periodieke beoordeling stelt de directie vast of de reductiedoelstellingen worden gerealiseerd.
Door het inzetten van de Plan-Do-Check-Act methodiek wordt gestreefd naar continue verbetering van het bedrijfsmanagementsysteem energie van BügelHajema Adviseurs B.V..

Mede door middel van deze verklaring worden medewerkers, personen die voor of namens BügelHajema Adviseurs B.V. werkzaam zijn, (potentiële) klanten en andere belanghebbenden op de hoogte gebracht van de reductiedoelstellingen die de directie heeft vastgesteld.

Door de directie worden toereikende middelen beschikbaar gesteld om de doelstellingen te realiseren en om actief en aantoonbaar deel te nemen aan de aan BügelHajema Adviseurs B.V. gerelateerde initiatieven op het gebied van CO_2-reductie.

Wij streven naar een CO_2-bewuste bedrijfsvoering op niveau 5 van de CO_2-Prestatieladder (versie 3.1), om van daaruit een voortdurende verbetering van het emissiereductiebeleid en een groeiende bewustwording van de medewerkers op de te reduceren emissies van onze bedrijfsactiviteiten te realiseren.

10. DOELSTELLINGEN CO_2-EMISSIEREDUCTIE

De kwantitatieve doelen voor 2026 zijn gebaseerd op de CO_2-Footprint van 2019 (zie hoofdstuk 2) en het CO_2-reductieplan (zie hoofdstuk 4).

Reductiedoelstellingen 2023 – 2026						
Scope	**Energievorm**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**Totaal**
1	Aardgas	3 %	3 %	3 %	3 %	12 %
2	Elektriciteit	3 %	3 %	3 %	3 %	12 %
	Zakelijk verkeer					

Duurzame energie:

Bij BügelHajema Adviseurs kopen we sinds 2012 al voor een groot gedeelte groene stroom. In 2025 is er uitsluitend Nederlandse groene stroom ingekocht en is er zelf meer dan 20.000 kWh zonnestroom opgewekt.
Daarnaast is wel de focus van ons bureau om ook het verbruik te verminderen.

CO_2-reductieplan 2023-2026

Reductiedoelstellingen 2023 – 2026				
Maatregelen m.b.t. aardgasverbruik	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Zonwering plaatsen Pand 48 Assen	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Vervanging dak Pand Assen kamer CM en betere dakisolatie	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Vervanging dak Pand Amersfoort + bijplaatsen zonnepanelen + extra isolatie	0%	3%	3%	3%
Vervanging oud dubbelglas (jaren 90) Pand Assen voor HR++ deel rond de binnentuin	0%	0%	1%	1%
Vervanging deel glas Pand Amersfoort voor HR++	0%	0%	1%	1%
Optimaliseren klimaatinstallaties 3 x gebouw	0%	0%	1%	1%
Isoleren maatregelen pand Assen	0%	0%	0%	3%
Maatregelen m.b.t. elektriciteitsverbruik en zakelijk verkeer (Business Travel)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
48x zonnepanelen Pand Assen uitbreiding	2%	2%	2%	2%
Pand Assen thermosstaatkranen vervangen	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Plaatsen laadpalen elektrisch rijden bij vestiging Assen	0,5%	1%	1,5%	2%
Blijvend stimuleren carpoolen	0%	0,5%	1,5%	2%
Vervanging TL verlichting door LED verlichting Leeuwarden inclusief noodverlichting	0%	2%	2%	2%
Laadpaal Pand Leeuwarden (na verwerving parkeerplaats)	0%	0%	1,5%	2%
Onderzoek mogelijk plaatsen PV panelen Pand Leeuwarden	0%	0%	0%	1,5%

11. EVALUATIE DOELSTELLINGEN 2025

Onderdeel	2019 per FTE	2025 per FTE	Ontwik-keling	Doel 2025	Oordeel
Scope 1 - aardgas	1,38 t	0,897 t	-35%	-9%	Gerealiseerd
Scope 2 - elektriciteit	ca. 0,044 t	0 t	-100%	-9%	Gerealiseerd
Zakelijk verkeer / BT	ca. 1,30 t	0,390 t	-70%	-9%	gerealiseerd
Totaal scope 1+2+BT	2,73 t	1,287 t	-53%	n.v.t.	Sterke daling

De cumulatieve reductiedoelstelling voor 2025 bedraagt 9% ten opzichte van 2019.
Voor zowel aardgas, elektriciteit als zakelijk verkeer is deze doelstelling ruimschoots gerealiseerd.

Op basis van de 2025-footprint is geen aanvullende bijsturing nodig om de bestaande 2026-doelstelling van 12% te kunnen behalen. Wel blijft uitvoering van het bestaande maatregelenprogramma noodzakelijk om de bereikte prestaties te borgen en verder te verbeteren.

De absolute CO_2-uitstoot van scope 1 + scope 2 + business travel daalde van circa 151 ton in 2019 naar 77,0 ton in 2025 (circa -49%). Per FTE is de daling groter, omdat de vergelijking rekening houdt met de omvang van de organisatie.

12. ENERGIEVERBRUIK EN ENERGIEBEOORDELING

Het energieverbruik bedroeg in 2025 1.151 GJ, oftewel 19,2 GJ per FTE. Van het directe energieverbruik bestaat 69% uit brandstof & warmte (aardgas) en 31% uit elektriciteit.

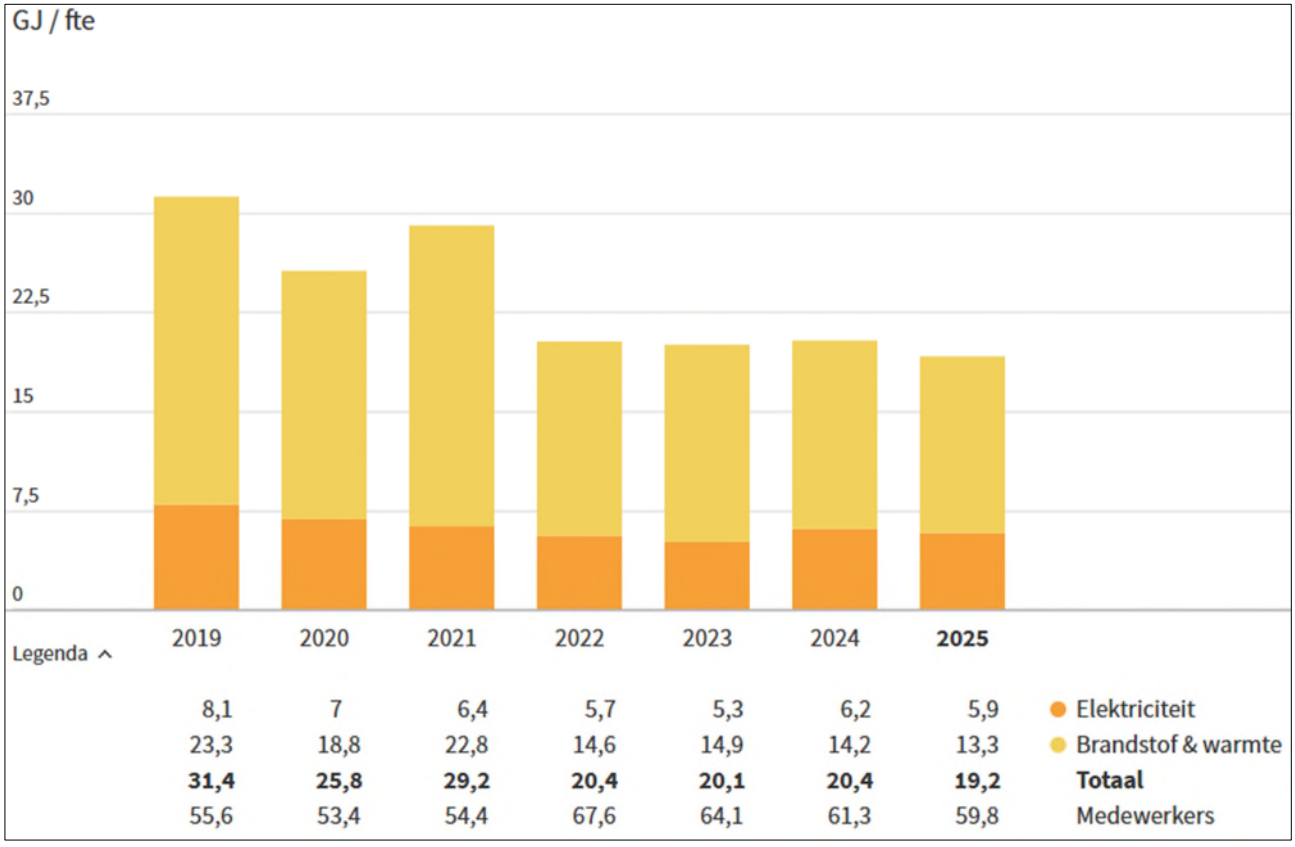

De laatste formele energiebeoordeling betreft de periode 2019-2024 (update 5 mei 2025). Daarin zijn aardgas, zakelijk reisverkeer en elektriciteitsverbruik als belangrijkste verbruikers / emissiestromen geanalyseerd. Een nieuwe energiebeoordeling waarin 2025 volledig wordt betrokken is nog niet beschikbaar.

De 2025-gegevens bevestigen wel dat aardgas de belangrijkste directe energiestroom blijft. De ingekochte elektriciteit en het gasverbruik per FTE liggen lager dan in 2019.
De nieuwe energiebeoordeling dient deze ontwikkeling per vestiging te analyseren en de prioriteiten voor de volgende reductieperiode te actualiseren.

Actie

- Actualiseer de energiebeoordeling met de volledige gegevens over 2025 en beoordeel daarbij opnieuw de grootste energieverbruikers, trends per vestiging en aanvullende reductiekansen.

13. SCOPE 3 - KETENANALYSE

In 2025 is de ketenanalyse voor het pilotproject "Gebiedsvisie Palthelanden - Nieuwleusen" afgerond. De analyse betreft de categorie "ver- of bewerken van verkochte producten" binnen de PMC "Gemeenten - Omgevingsplan".

Voor duurzame mobiliteit is als doel geformuleerd om in 2026/2027 binnen het pilotproject 13% CO_2-uitstoot te reduceren ten opzichte van de reguliere verkeersontsluiting. Daarnaast zijn doelen geformuleerd voor duurzaam bouwen en kennisoverdracht binnen BügelHajema.

Een afzonderlijke actualisatie van de scope 3-gegevens en kwantitatieve voortgang over 2025 is nog niet beschikbaar. De in de Milieubarometer opgenomen overige indirecte posten (onder meer woon-werkverkeer, water en afval) worden daarom in dit rapport niet gebruikt als formele evaluatie van de scope 3-ketendoelstelling.

Actie

- Actualiseer de scope 3-inventaris en leg de voortgang van de ketenanalyse over 2025/2026 kwantitatief vast zodra de benodigde projectgegevens beschikbaar zijn.
- Evalueer de 13%-doelstelling voor duurzame mobiliteit op basis van de definitieve verkeersstructuur en de bijbehorende voertuigbewegingen.

14. PROJECTEN MET CO_2-GERELATEERD GUNNINGVOORDEEL

Tot heden zijn er geen projecten verkregen met CO_2-gerelateerd gunningvoordeel.
Indien dit verandert, worden projectgebonden doelstellingen, maatregelen, emissies en voortgang afzonderlijk gemonitord en gerapporteerd.

15. VOORTGANG REDUCTIEMAATREGELEN EN ACTIEPLAN

In 2025 zijn onder meer de volgende gebouwmaatregelen uitgevoerd: vervanging van oud dubbelglas in Assen door HR++, vervanging van een deel van het glas in Amersfoort door HR++ en vervanging van glas aan de voorgevel van de panden 50 en 48 in Assen.

Maatregel / actie	Status	Wie	Vervolg
HR++ glas Assen rond binnentuin	Gerealiseerd 2025	Directie	Effect meenemen in energiebe-oordeling 2025
2 lekke ramen vervangen Amersfoort	Gerealiseerd 2025	Directie	Effect meenemen in energiebe-oordeling 2025
Glas voorgevel pand 50 en 48 Assen	Gerealiseerd 2025	Directie	Effect meenemen in energiebe-oordeling 2025
Deel isolatie van 2 platte daken Assen	Gerealiseerd 2025	Directie	Effect meenemen in energiebe-oordeling 2025
Optimaliseren klimaatin-stallaties 3 gebouwen	Gepland 2026	Directie	Uitvoeren en effect monitoren
Aanvullende isolatie-maatregelen pand Assen	Gepland 2026	Directie	Uitvoeren en effect monitoren
Opfriscursus / stimuleren zuinig rijden	Gepland 2026	Directie / CO_2-functionaris	Uitvoeren en evalueren
Actualiseren energiebe-oordeling met 2025	Openstaand	CO_2-functionaris	Afronden vóór volgende directie-beoordeling
Actualiseren scope 3-ge-gevens / ketenvoortgang	Openstaand	CO_2-functionaris / projectteam	Afronden zodra gegevens be-schikbaar zijn

De overige maatregelen uit het bestaande energiemanagementplan blijven van kracht, waar-onder monitoring van gas- en elektriciteitsverbruik, verdere verduurzaming van de gebouwen, laadvoorzieningen, stimulering van duurzame mobiliteit en interne bewustwording.

16. VERKLARINGEN, INITIATIEVEN, CONCLUSIE EN ISO 14064-1

Sector- en keteninitiatieven

BügelHajema Adviseurs neemt actief deel aan relevante initiatieven, waaronder de CO_2-Presta-tieladder / SKAO, Stichting Stimular / Milieubarometer en Duurzameleverancier.nl.
In 2025 is onder meer deelgenomen aan webinars over CO_2-Prestatieladder 4.0 en aan een bedrijfsbezoek rond duurzaamheidsambities. De Werkplaats Duurzaamheid behandelt daar-naast periodiek onderwerpen zoals CO_2-reductie, energietransitie en voorbeeldprojecten.

Verificatie en certificatie

De emissiegegevens worden beheerd in de milieubarometer en zijn tijdens interne en externe audits steekproefsgewijs op brongegevens gecontroleerd. In november 2025 is de certificatie-audit voor niveau 5 van de CO_2-Prestatieladder versie 3.1 uitgevoerd.
BügelHajema Adviseurs B.V. is inmiddels gecertificeerd op niveau 5.

Conclusie 2025

De ontwikkeling over 2025 is positief. De CO_2-footprint voor scope 1, scope 2 en business tra-vel bedraagt 77,0 ton CO_2 en 1,287 ton CO_2 per FTE.
Ten opzichte van 2019 is de totale uitstoot per FTE met circa 53% afgenomen.
De reductiedoelstelling voor 2025 van 9% is voor aardgas, elektriciteit en zakelijk verkeer ruimschoots gerealiseerd.

Belangrijkste aandachtspunten voor de volgende rapportagecyclus zijn het actualiseren van de energiebeoordeling met 2025, het compleet maken van de scope 3-gegevens en het kwantita-tief evalueren van de ketendoelstellingen van Palthelanden. Daarnaast worden de geplande maatregelen voor 2026 uitgevoerd en op effectiviteit beoordeeld.

Kruisverwijzingstabel naar ISO 14064-1:

De emissie-inventarisatie is opgesteld in overeenstemming met ISO 14064-1.
In de onderstaande tabel wordt volgens paragraaf 9.3.1 de referentie weergegeven tussen de rapporteringeisen en de inventarisatie (invulling / referentie).

Normonderdeel	Invulling / referentie
a) Beschrijving van rapporterende organisatie	ALG 11, ALG 13 en energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026).
b) Verantwoordelijke persoon/personen	ALG 05.
c) Periode waarover organisatie rapporteert	Energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026) en verslag directiebeoordeling.
d) Documentatie van de organisatorische grenzen	ALG 13 en energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026).
e) Documentatie van genoemde organisatorische grenzen en bijbehorende criteria	ALG 13 en energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026).
f) Directe GHG emissies gescheiden in ton CO_2	PRO 20, PRO 23 en energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026).
g) Beschrijving van CO_2 uitstoot door biomassa	PRO 20, PRO 23 en energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026). Er vindt geen verbranding plaats van biomassa.
h) GHG verwijderingen in ton CO_2	PRO 20, PRO 23 en energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026). Er worden geen broeikasgassen afgevangen / verwijderd.
i) Uitsluitingen GHG bronnen	PRO 20, PRO 23 en energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026) / geen uitsluitingen.
j) Indirecte GHG emissies gescheiden in ton CO_2	PRO 20, PRO 23, milieubarometerrapport 2025 en energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026).
k) GHG emissie inventarisatie referentiejaar	Milieubarometerrapport 2019 en energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026).
l) Verklaring verandering en nacalculaties van referentiejaar	Energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026) en verslag directiebeoordeling.
m) Referentie/beschrijving incl. reden voor gekozen berekenmethode	Energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026).
n) Verklaring veranderingen in gekozen berekenmethode t.o.v. andere jaren	Energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026) / n.v.t.
o) Referentie/documentatie van gebruikte GHG factoren en verwijderdata	Milieubarometerrapport 2019 t/m 2025 en energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026).
p) Beschrijving impact van onzekerheden op accuraatheid GHG emissies en verwijderdata	Energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026).
q) Onzekerheden van beoordelings- omschrijvingen en uitkomsten	Energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026).
r) Opmerking dat emissie inventaris is gemaakt in overeenstemming met NEN-EN-ISO 14064-1:2019	Energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026).
s) Opmerking dat emissie inventarisatie is geverifieerd incl. type verificatie	Energiemanagementrapport (d.d. 04-05-2026).
t) De GWP-waarden die bij de berekening zijn gebruikt, evenals hun bron.	n.v.t.

BRONNEN

- Milieubarometer 2019 naar scope en naar scope/per FTE (referentiejaar).
- Milieubarometer 2025 naar scope en naar scope/per FTE.
- Energiemanagementplan, 19-12-2022.
- Energiemanagementrapport over 2024, 04-05-2026.
- Energiemanagementrapport over 2025H1, 06-10-2025.
- Energiebeoordeling 2019-2024, update 04-05-2026.
- Verslag directiebeoordeling energie / CO_2-Bewust Handelen, 27-10-2025.
- Scope 3 emissies - ketenanalyse, 19-11-2025.
- Auditrapport certificatieaudit CO_2-Prestatieladder versie 3.1, november 2025.
- BMS Energie BügelHajema (o.a. PRO 21, PRO 23, PRO 30, PRO 32 en PRO 42).